

ΝΟΥΜΑΞ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

ΔΙΠ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Β' | ΑΘΗΝΑ, Κριτική 15 του Αύγουστου 1934 | ΓΡΑΦΕΙΑ : Ώδος Οικονόμου α.θ. 4 | ΑΡΙΘ. 109

ΚΑΙΝΟΥΡΙΑ ΣΟΝΕΤΤΑ ΤΟΥ ΕΡΜΟΝΑ

ΑΚΕΣΙΝΗΣ

Μέσ' τὸ μεσημεριώτικο κλοδορὶ ξηθωσιζάν
Οἱ σκιᾶς τῶ δέντρων κι ἀπ' τῆ γιε λαθρὸς λαχανιατμένους
'Ανέβαινε ἀνασαιίνοντας. 'Αλλόρα τὰ χωράφια
Μακκριστὰ τὰ χρυσωχρὰ παρὰ τοὺς ὄριμάζαν.

Καὶ μόνος μέσ' τὴν ἐρημιὰ τῆς κίψας ἱκουόταν
'Ο ἀγγωνος πού γυρίζε. Τὰ βώδια νυσταγμαμένα
Τεντώναν τὸ ζευλόσκιονα—καὶ τρίζανε τ' ἀδράχτια
Κι ἀγκομαχοῦσε σύσσομο τ' ἔζονε τῆς ἀνέμης.

'Απὸ τὰ πῆλινα σικλιὰ κυλοῦσε μέσ' τῆ γούρνα
Τὸ ποταμίσι τὸ νερὸ κι ἐρχόντουσαν νὰ πιούνε
Τὰ ζέλυτα τ' ἀλόγατα καὶ τ' ἄγρια τὰ παγόνια.

Καὶ καὶ γυνίκα λαύζονταν ἀργὰ καὶ τὸ κορμί της
Βρεμένο χρυσογυάλιζε—μαυρομαλλοῦτα 'Αστάρτη
Τῆς χωρικτένης ὁμορφιάς σου; ἔχτους τοῦ 'Ακσεῖνη.

ΣΥΝΝΕΦΑ

Πιερ' ἀπ' τίς θάλασσες τοῦ ἡλιοῦ κι ἀπ' τὰ μακκαροβούνια
Τῆς παγωνιάς καὶ τὸ δασὸ πού κατχινέε τὰ θέφουν,
Τὰ σύννερα μαζώνονται, πηχτώνουν, ἀνεβαίνουν—
Νυχτικῆς τιτάνες πού ποθοῦν τὸν ἐλυμπιὰτὸ λῆμτο

Ν' ἀπομαυρίσουν τ' οὐρανοῦ. Μ' ἀπροπελέκι χύθη.
Φαράγγια γοργοπᾶνηκαν καὶ τὰ βουμάνα σκούζαν.
Σὰ βαριοχτύπημα βροντῆς κατέβηκε ἡ ἀντάρα
Καὶ μανταμαμένη σύγκλυτη βολόσκιασε βογκώντας.

Μὰ κοίτα τώρα τί γιορτὴ τοὺς κάμπους ἀπαντέ/ει.
Πάνω ἀπ' τίς πράσινες σειρὲς καὶ χωρασιῶ καὶ λόγγω
Φουσκώνουν ἀπρογᾶλνα, στρογγολεμένα γνέφη.

Τὸ γέμμα κοκκινίζει τα. Καὶ λῆς εἶν' κόσμος ἄλλος
Παραδεισένιος πού ψηλὰ προβάλλει καὶ σιμώνει
'Ἐτσι γαλήνη τάζοντας ἀπ' τ' οὐρανοῦ τὰ βᾶθη.

ΦΥΤΡΑ

Τὰ μαλλιὰ σου τὰ χᾶδεψα πάλι. Μέσ' τῆ ματιὰ του
Σαν ἄσκουφα νὰ δῶ γυμνὴ τῆ φλόγα τῆ γητέφτρα
Τῆς ἀγάπης. Φῶς ἀσθυστο τῆς κρύφιας ἱκεσίας,
Χαρὰ καρδιοδότερα κ' ἱερὴ σκλαβιά τῆς γυναίκας,

'Ολ' ἡ ψυχὴ—καὶ κοίταξα κ' ἐννοιωθα μεγαλειο
Καὶ δέχομουν τῆ δέηση. Κ' εἶδα τίς θύμησές μου
Νὰ μὲ ξεπαίρνουν ἄθελα καὶ τὸ αἷμα μου ν' ἀνάφτη
Σὰν πλάστερες νὰ τὸ τάραζαν τῆς Κύπρης πιθυμίες.

Μὰ ξέρω πῶς παιδί ποτὲ δὲ βᾶσταῖς—μητέρα—
Στὴν ἀγκαλιὰ σου. Εἶσαι ἄγονη τῆς ὀρισιῦνης μόνο
Βασίλισσα. Καὶ μέσα μου γρικῶ νὰ εἶναι ἡ λαχτάρα

Γιὰ τὴν ἀθάνατη γενιά, ποσὲ μου γιὰ τῆς μάννας
Τῆ διαβατᾶρα χέρη. Αὐτῆς ἡ ὁμορφιά νὰ γίνη
Θέλω μὲ τὴν ἀγάπη μου κληρονομιά τῆς φύτρας.

ΑΔΗΘΕΙΑ

Πιερ' τὴν ἀλήθεια τῆς ζωῆς. Ξεγύμνωσε τὸ νοῦ σου
Μ' ἀγάπη καὶ βρῆς τὸν πῶ βᾶθῦ, πῶς κύριο λογισμό σου.
'Ἐκεῖ 'ναι νόμος μουσικὸς πανύψηλος ἀνίγκης
Καὶ θεῖα ζουολόγητη τῆς καλοσύνης. "Σκουφε,

Μελέτησε, θηραύσισε. Θὰ δῆ; ἀγνὰ νὰ σβύσουν
Τὰ μάταια φαντάσματα πού μέσα σου θαμπώναν
Τ' ἀληθινὸ καὶ σ' ἐρριχναν στὸ λάθεμα. Σήκω
Τῆς διαφωτῆς σου τῆς ψυχῆς πανέγυμνος ἀφέντης.

'Αγάπα, μὰ πᾶ ξεχάσε τὰ δάκρυα τῆς σκλαβιάς σου.
Εἶν' τῆς γυνίκας ἡ φιλιὰ δῶρο ἱερὸ καὶ πλάθει
Βλόγια πανόμορφη. Ποτὲ μὴ ζητιανέψης ὁμως

Στὰ πόδια τῆς μηδ' ἄς σταθῆ προδότερα τῆς ἰδέας
Γητεῖα. Καὶ μὴ χασομερῆς στὴ στεράτα, μὰ πάντα ἴσια
'Ανεβαίνε γιὰ τὸν ψηλὸ τὸ λόγο πολεμώντας.

ΟΙ ΜΟΙΡΕΣ

Καὶ μὴ σοθᾶσαι τῆ ζωῆ. Τίς καταντίες τῆς μοῖρας
'Αφήρα τες καὶ σήκωνε ψηλὰ τὸ λογισμό σου.
Νὰ εἶναι τὰ θέμελα γεοὰ κ' ἡ γνώση στεριωμένη
Καὶ νὰ εἶν' τὸ μάτι ὀρθάνοιχτο στὸ γνέμα τῆς ἀλήθειας.

'Αμπώχνει τὸ μελετικὸ καὶ συφορὸς μαζεύει.
Μὰ πού εἶναι σκλάβος ἄψυχος τῆ διατά του ν' ἀκούση
Καὶ διαβατᾶρα χαλασμοῦ στὴ σιὰ του νὰ φιλέψη;
'Απ' ὅσα ἡ μοῖρα φέρνει σου κείνο μονάχα πᾶρε

Πού δύνεσαι δουλεύοντας δικό σου νὰ τὸ κάνης—
Γιὰ τίμημα τῆς ὁμορφιάς γιὰ τῆς ψυχῆς μαγνίδι.
Θλίψη, δὲ στέκεται καμιά πού νὰ μὴ φέρνη ὁμάδι

Κάποιον ἀντίσκοπο ρυθμοῦ. Κ' ἡ θύμηση ἀπαλαίνει
Τίς λύπες τίς ἀπόμακρες. Μόν' τίμα τὴν ψυχὴ σου
Κι ὅπως νογᾶς τίς μοῖρες σου στὰ χέρια σου τίς πλάθει.

ΑΝΗΜΠΟΡΙΑ

'Ἦθελα νᾶδρισκα λαλιὰ νὰ πᾶ τὰ ὄνειρατά μου,
Τίς τριδάθεες, λαπρόφωτες ἀγάπες πού ἀνεβαίνουν
Μεσ' τὴν ψυχὴ μου ἀμ' ἀπαντᾶ τὴν ὁμορφιά γιὰ κείνη
Τὴν ἄγια αυτοκρατόρισσα κ' ἐλετημονήτρα μάννα--

Τὴν Καλοσύνη. Ποιδ λαμπρὸ ξεπάρσιμο τῆς τέγνης
Θὰ ξεστομίση τὸν καημὸ γιὰ τῆ μεγάλη δόξα
Πού στάλα, στάλα στὴν καρδιά στραγγίζεται καὶ κᾶθει;
Πῶς οἱ γητεῖες θὰ ἐξηγηθοῦν πού θέαινες ὀρφάνιας,

Βουβές, μονάχα ἀνεύκουνται δέηση μιά στὰ μάτια—
Τῆ λευτεριά τους νὰ χαροῦν, τῆ γλώσσα νὰ ρυθμίσουν
Πού ποιήσης ἀφέντιμα θεσπίζει μαγεμένο;

Πόσο δὲ χᾶθησαν νοαί! Μὰ πόσοι π' οὔτε χτίστη
Οὐτ' ἀγκωνάρι οὐτ' ἀγαλμα δὲν εἶχαν καὶ πού μείναν
'Αγέννητο δράμα, κρυφὴ τοῦ θάνατου ἀμαρτία!

ΕΡΜΟΝΑΣ

ΠΡΩΤΑ ΜΥΑΛΟ

Κ' ΥΣΤΕΡΑ ΕΝΩΣΗ

Ὁταν δὲν πείση τὰς Δυνάμεις ὅτι ὄχι
μόνον ἔργον ὑψίστης τέλος δικαιοσύνης
θὰ ἐπιτελέσωσιν, ἀλλὰ καὶ θὰ ἐξασφα-
λίσωσιν οὐσιαστικὴν τὴν εἰρήνην καὶ τὴν
ἡσυχίαν εἰς τὴν Ἀνατολικὴν λεκάνην
τῆς Μεσογείου, δίδοντας τὴν πλήρη
ἀποκατάστασιν εἰς τὴν ἑλληνικὴν νῆ-
σον, ὁ μὲν Πρίγκηψ β ε δ α ἰ ω ς δ ἐ ν
θ ἁ ἔ π α ν ἔ λ θ η εἰς Κρήτην ὡς ἀρ-
μοστῆς τῶν Δυνάμεων, οἱ δὲ Κρήτες
θ α π ρ ᾶ ξ ο υ ν τ ὅ τ ο ς τ ὸ κ α θ ἕ-
κ ο ν τ ο υ ν ο ς.

Νά, οἱ ἐπικίντυνοι Φαμφαρόνοι ἄλλη μιά
φορὰ. Καμαρῶστε τοὺς 'Απο' Ἀθηναϊκὴ ἐφη-
μερίδα παρμένα τὰ λόγι' αὐτὰ, ἀπὸ ἐφημερίδα
πού θὰ πᾶν δυστυχῶς κάτω στὴν Κρήτη,
πού θὰ τῆ διαβάσουν Κρητικοί, πού θὰ πι-
στέψουν— ἀφοῦ ἔχει καὶ τὸ ἥρωικὸ νησί τοῦς
Ταρταρίνους του— πῶς μποροῦν νὰ τὰ βάλουν
μ' ἄλλη τὴν Εὐρώπη ἂν δὲν τοὺς δώση τώρα
ἀμέσως, στὴ στιγμῆ, τὴν Ἐνωσὴ κι ἀκόμα πού
θὰ φανταστοῦν πῶς στὸ χέρι τους εἶναι νὰ
ποῦνε στὸν Πρίγκηπα: ἢ τὴν Ἐνωσὴ ἢ ἀδειασέ
μας τὴ γωνιά!

Μεταφράστε τα τ' ἀλαμπουργέζικα αὐτὰ
τῆς Ἀθηναϊκῆς πατσαβούρας στὴ Ρωμαϊκὴ
λαλιά, βγάλτε τοὺς τὰ μπεχλιμπιδία καὶ τὰ
παραγοιμίσματα, καὶ θὰ δῆτε πῶς τίποτ' ἄλλο
δὲν σημαίνουν, παρ' αὐτό:

— Ἦ θὰ μᾶς φέρης τὴν Ἐνωσὴ, Πρίγ-
κηπα, ἢ μὴν ξαναπατήσης στὸ νησί μας. Ἦ
θὰ μᾶς δώσης τὴν Ἐνωσὴ, Κυρὰ Εὐρώπη, ἢ
ἐτοιμάσου νὰ τὰ βάλης μαζί μας. Θὰ σοῦ κη-
ροῦξουμε στὴ στιγμῆ τὸν πόλεμο!

Τὴν Ἐνωσὴ!.. Μὰ καὶ ποῖος δὲν τὴν
λαχταράει τὴν μυριοπέθητη αὐτὴ Ἐνωσὴ;
'Ο Πρίγκηπας, σὰν πατριώτης ἀληθινὸς πού
εἶναι, πρῶτος πρῶτος τὴν θέλει. Κι ὁ τελευταῖος
Ρωμιός, ὁ πῖος παλιάνθρωπος, τὴν ὀνειροπολεῖ.
Μὰ τὴν Ἐνωσὴ δ ἐ ν θ ἁ μ ᾶ ς τ ἧ ν δ ὶ ω σ ο υ ν.
Δὲν πρόκειται νὰ μᾶς τὴν δώση κανένας. Πρό-
κειται νὰ τὴν π ᾶ ρ ο υ μ ε. Στὸ χέρι μας
εἶναι νὰ τὴν πάρουμε καὶ μιά ὥρ' ἀρχίτερα μᾶ-
λιστα. Καὶ θὰ τὴν πάρουμε, ὄχι μὲ τὰ ντουφέ-
κια πού φοβερίζει ἡ Ἀθηναϊκὴ πατσαβούρα,
μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ κολακίψη τὴν ἀνοησία
τοῦ ὄχλου καὶ νὰ μεγαλώση τὴν κυκλοφορία τῆς,
μὰ μὲ τὸ φρένιμο φέρισμό μας.

Εἴμαστε οἱ ἀρρωστοί, κ' ἡ Εὐρώπη σ' αὐτὴν
τὴν περίστασιν παίξει τὸν ρόλο τοῦ γιατροῦ.
Κάθε ὥρα καὶ στιγμῆ κοιτάζει τὸ σφυγμὸ μας.
Κοιτάζει πότε θὰ μᾶς πᾶση ὁ πυρετὸς τῆς

αφροσύνης για να μας πη: Πάρτε την. Κι ο πυρετός αυτός δεν πέφτει. Έμεις εδώ όσο πάμε κ' έγκληματούμε περισσότερο κι ως πολίτες κι ως πατριώτες κ' οι Κρητικοί κι αυτοί με τα τελετατα τους καμώματα, δίνουν εκεί κάτω αδιάκοπα κλωτσιές στην Ένωση και την σπρώχνουν μακρύτερα.

Η άρρώστεια βαστάει ακόμα. Άρρώστεια από μας, κι άρρώστεια από κείνους. Έμεις έχουμε τον Κοινοβουλευτισμό, εκείνοι τον ποθούν. Νά, κ' η διάγνωση της άρρώστειας, που ξαπλώθηκε και στην Κρήτη. Με την άρρώστεια αυτή Ένωση δεν θα δούν οι Κρητικοί. Μα και οι λίγοι εδώ, οι φρόνιμοι, οι αηδισμένοι από το σάπιο πολιτεύμαά μας, τέτοια Ένωση δεν την θέλουν. Δε θέλουν με την Κρήτη να προσθέσουν ένα ακόμα κακό σπειρί στον κατασπειρισμένο οργανισμό του Ρωμαίικου. Θέλουν την Κρήτη γερή κ' ευρωσστη, τη θέλουν σαν μπόλι, να πούμε, για να μπολιάσουν μ' αυτήν διτι σάπια βρίσκεται τριγύρω μας.

Άμα γίνη τέτοια η Κρήτη, με το καλό να μας έρθη. Και για να γίνη τέτοια, πρέπει ο Πρίγκηπας άμα γυρίση από την Εύρώπη να διατάξη να μη μπαίνουν Αθηναίικες εφημερίδες στο ήρωικό νησί. Άμα θα φύγη αυτό το μόλυσμα από τη Κρήτη, θα δητε πως άμέσως θα πάψουν οι Κρητικοί να δείχνουν στην Εύρώπη την Ταρταρινική γραβιά τους και θάρχησουν να να της δείχνουν την λεβεντιά τους και την φρονιμάδα τους.—Τότε—θα το δητε κι αυτό—δε θα χρειαστούν ούτε ειρηνικά, ούτε πολεμικά συλλαλητήρια, για την Ένωση.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

(συνέχεια)

ΕΠΑΧΤΟΣ

Κωμόπολις καλή, επίνειον και πρωτεύουσα των Κραββαίων. Δυο δρόμοι (δχι άμαξητοί) σχίζουσε την έπαρχία, ένας δια Πλατάνου και άλλος δια Λομποτινής. Δυο ποτάμια που σαν άδελφια από τα ίδια βουνά ξεκινούν και στην ίδια θάλασσα χύνονται, ο Μόρνος και ο Φιδάκης, ζώνουν την έπαρχία.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑΣ»

Ο ΣΧΙΟΥΤΕΝ ΔΟΖΙ*

(*Ιαπωνικό παραμύθι· μετάφραση από το 'Αγγλικό)

Χίλια χρόνια άπισω, ως και η Ίαπωνία ήτουν γιομάτη γίγαντες και μάϊσες και δράκοντες και στοιχειά, όπως και κάθε άλλος τόπος σ' εκείνον τον Ίδιον κειρό πάνω κάτω. Και σήμερα διηγούνται στην Ίαπωνία ιστορίες από μάϊσες και δράκους του παλαιού καιρού, άπαράλλαχτα όπως και στα παιδιά μας οι παραμάνες. Τα Ίαπωνικά παραμύθια όμοια με τ' Άγγλικά, τα Γαλλικά και επίλοιπα, έχουν τις περισσότερες φορές ιστορική βάση, είνε όμως πολύ βεβαίότερο που ο ήρωας της ιστορίας τούτης είναι ιστορικό πρόσωπο παρά όσο ο δικός μας βασιληάς Άρθούρος, άγκαλά και τα καμώματά του όπως και τα καμώματα του βασιληά μας έμεγαλωθήκαν κ' έτελειοποιήθηκαν από τη φαντασία των μεταγενέστερων.

* Άγγλικά είνε τυπωμένο στο Strand Magazine, Vol xii, N. 128, του Άγούστου 1901, με τον τίτλο «The japanese jack the giant killer by L a o n a r d Larkin with illustrations from an ancient japanese illuminated roll.»

Είνε ημέρα του άγιου Δημητρίου· μεγάλο έμπορικό πανηγύρι μαζεύει εκεί πολύ κόσμο της Ρούμελης. Βλέπει κανείς λίγη φουστανέλλα, μερικές χαριτωμένες μορφές, καμπόσους άντρες του βουνού, λίγη κίνηση και ζωή μέσα στην πόλι κούτη, που από τα άρχαία χρόνια έχρησίμευε ως στέρασμα φυλών και ως κέντρο πολεμικών επιχειρήσεων.

Οι άρχαίοι Δωριείς από εκεί έβγηκαν να πάρουν εύφορα χώματα. Οι Σλαβόι φαίνονται να πέρασαν από και, οι Βενετοί έσκήνωσαν κάτω από τα φρούρια του Έπαχτου, ο Δών Ζουάν με τον στόλο της Δύσεως και ο Κούρμας με τους άρκατωλούς του εκεί έπολέμησαν το μισοφέγγαρο.

Και όταν τέλος στρέψης το βλέμμα προς το άπαρτο κίστρο και σου έλθη στο νου σου το δημοτικό τραγούδι που λέει ότι μόνο, «ό Ρουπακιάς το πάτησε με τον γέρο-Χουσαδά,» φτύνεις τρεις φορές τη γη με άγκυκαπηση που κχτι όνόματα ληστών και πλιατσικολόγων έμπηκαν στη μνήμη του λαού, διώχνοντας τιμια κατορθώματα, μορφές ευγενικές παλληκαριών, θυσιασμένων στην πατρίδα, σαν τον καπισάν Κούρμα που πολύ πριν το 21 έκυριε με τους Βενετούς την Έπαχτο και το Καστέλλι (την Ναύπακτον και το Άντίριον).

ΣΤΗ ΡΟΥΜΕΛΗ

Έκει ψηλά, λαγει η παραόσει, περνούσε ο Σκόντρκ πασάς στα 23. Άπό την Φθιώτιδα άρχισε να μπαίνει σε βουνά. Η Εύρυτανία, τα Κραββαία γεμάτα βράχες και κορυφές, λόγγους άγριους και χειμάρρους γύρω, στα μάτια του γύρω, και μπροστά στη φαντασία του η όρμητική άνδρεία του Μάρκου Μπότσαρη. Επ'ήγαινε βιαστικά στο Μεσολόγγι συνθηκολογώντας με τους όρεινούς να διαθή και να με τους πειράξη. Και όταν κατέβηκε στην Τριχωνία και έπάτησε το πόδι του πιά επάνω σε κάμπο, τότε ο άγέρωχος Άλθανός, λέγει η παραόσει, έσκυψε και έφιλησε το χώμα του κάμπου.

Έκει ο θεός, λέγουν οι γέροντες, όταν έπλαττε τον κοσμο, μέσα σε μεγάλο κόσκινο έκοσκίνιζε τη γη. Και το χώμα το άφηνε να πέφτη στο Μοριζ την εύφορη άκτή, και τα λιθάρια που έμεναν στο τέλος, άνακτρέποντας το κόσκινο, τα έστιθάζε στην άπέναντι γη. Και έτσι έγιναν τα τόσα βουνά της Ρούμελης.

Είνε χρόνια πολλά τώρα. Ένα πρωί έσκαρφάλωσα επάνω στην Οίτη—ποιός θα περιγράψη τα κάλλη της που την δείχνουν σαν άμαδρύαδα περίφανη, σαν βασιλισσα της έσοχής!

Και από εκεί με ένα ξένο ως τότε ρίγος είδα κάτω

και πέρα μια θάλασσα από γραμμές και λευκότητες. Ήσαν κορυφογραμμές και χιόνια βουνών. Και άνάμεσα τους η Γκιόνα ψηλή ψηλή και μυτερή και πέρα το άρχοντικό Παρνακός.

Έβλεπα ότι εξόμνησε η δημοώδης μας ποιήσι τ' Άγραφα, των κλεφτών τα λημέρια, το Βελούχι τ' πανέμορφο, τα Βαρδούσια τα ψηλά, την Όξειά την ζουγραφισμένη, όπως την λέει το τραγούδι που τ'όγραψα κοντά στα χιόνια τους.

ΗΜΕΡΟΣ ΤΟΙΟΣ

Τα ζώα στάθηκαν μόνα τους.—Έδώ είναι σταθμός, της Γριζς το βέμα, κατέβα, μου λέγει ο άγωγάτης.

Έδώ τελειώνει ένας γρασικός δρόμος που στην άριστερή όχθη του Μόρνου διαβαίνει τρεις ώρες.

Άπ' εδώ κ' επάνω άρχίζουν τα βουνά, μου πρόσθεσε ο Ίδιος.

Ο χανιάτης, είχε ένα τραγού χάνι αυτό το μέρος, που έσωσε γιατί φοβήθηκε με το κατηγορηθή ή πατρίδα του γιατί την είπαν όρεινή, ήλθε κοντά και μου είπε.

—Και όμως είναι ήμερος τόπος! Μια φορά ήταν κακός ο κόσμος. Τώρα αν έβρεχε τον θεριστή και τον Άλωνάρη, αν έλειπε η ζωοκλαπή και η ζημία που κάνουν τα πράματα στα χωράφια, τα ήταν κοντά εύτυχία. Θα ήδης και μόνος σου!

Εγύρισα τα μάτια άριστερά και είδα κατασπαρμένο το βουνό από τους χωρικούς του πρώτου χωριού που έπλησιάζαμε, της Γρανίτσας.

Είχε δικαίο. Όλες οι άκρες κι όλες βράχες έχουν κλλιερηγήη, έστω και αν η πέτρα δεν δίνει καρπό. Τα πλάγια που δεν μπορεί κανείς ο Ίδιος να στερεώση, δχι να οδηγήση βώδια, έχουνε σπαρθή. Το χώμα που κυλάει από τις βροχές το προσουλανε με άπειρα προχώματα που είνε κλιμακωτά φτιασμένα και που τα λένε δέματα, όμοια με τις πεζούλες των Αίγαιοπελαγιτών.

—Κρατάμε τον τόπο έμεις με το στανιό, δεν μας κρατάει αυτός, μου έλεγε ο παππ Γεώργης, άγαθός παπας σ' ένα μακρυνό χωριό της Ρούμελης.

ΧΑΝΙ ΚΑΙ ΜΥΛΟΣ

Στη βρύση βερίσκουν εύκαιρία οι γυναίκες να πούν τα δικά τους. Το καλοκαιρι πάλι στα ξεφλουδίσματα του καλαμποκιού λένε χίλια δυό. Άλλά και στο μύλο όταν αλέθουν το σάρι ή το καλαμπού τους και μά-

Άφοκασθήτε λοιπόν την ιστορία του φοβερού Σχιούτεν Δόζι, του άνθρωποφάγου δράκου της Ίαπωνίας, και το πως ο γενναίος πολεμιστής Ράϊκος με την βοήθεια των πέντε σπαθάρων του τον έξολόθεψε.

Είνε τώρα χίλια χρόνια, στον καιρό της βασιλείας του άγαθού Αυτοκράτορα Μουρακάμη, έζούσε σ' ένα προφυλαγμένο καστρί, μέσα στα βουνά και στους λόγγους, ένας φοβερός δράκος, που με τη δαιμονική του σωματοφυλακή, εκατάστρεφε τον τόπο, σκοτόνοντας, γδύνοντας, σκλαβόνοντας και τρώγοντας τον κόσμο. Ο δράκος τούτος δεν ήτουν από την άρχή του δράκοντας, καθώς οι δράκοι σταλλα μέρη του κόσμου, αλλά είχε γεννηθή άνθρωπος και η φοβερόη του άτέβεια, και τα δεινά του κακουγγήματα, και η έπιμονή του στο έγκλημα του άλλαξαν τελειωτικώς το φυσικό του, και τον έμεταμόρφωσαν σε γίγαντα μ' άνθρωποφάγαν όρεξη, και τον εκατάστηταν μάστιγα του ήσουου εκείνου τόπου. Όμοιος με πολλά άλλα υπερφυσικά πλάσματα ο δράκος αυτός είχε την μόρση ν' αλλάξη πρόσχημα, αλλά, όποια μορφή κ' αν έπαιρνε στας ώρες που ήτουν έξυπνος, άμα που τον έπαιρνε ο ύπνος έφανερνόντουσαν σ' όλη την άσχημία του, κερατοφόρος, κόκκινος, άγριος γίγαντας. Την ημέρα το συχνότερο ήτουν σαν ένα μεγάλο χοντρό παιδί, με καλοπέσουλην όψη, ψηλός όρτα ή όλτώ πόδια, κ' έπειδή έπερνούσε όλες τις άνεργες μέρες του με όργια μεθυσίου τούχε δοθή τόνωμα Σχιούτεν Δόζι, ήγουν μεγάλο μεθυσιαρικό παιδί. Όμως πάντα, καθώς έχω είψη,

όταν τον έπιανε ο ύπνος η κλοπέσουλη παιδιάρικη μορφή του έμεταβαλλότου σε μορφή μεγάλου, μαλλιερού, φλογερού, κόκκινου δράκοντα, και άντις από μεγάλο παιδί έκοίτοτου ένας μεγαλήτερος, κερατοφόρος, τεράστιος γίγαντας.

Ο τρομερός δράκοντας έθρεφότου μόνο μ' άνθρωπίσιο κρέας, και για να γιομίζει το κελλάρι, αυτός και η φοβερόη του σπείρα, έρήμαζαν τον τόπο σφάζοντας και ληστεύοντας και σηκώνοντας για σκλάβους, άντρες, γυναίκες και παιδιά. Και τις καλήτερες γυναίκες και τα καλήτερα παιδιά τάτρωγε ο Ίδιος ο γίγαντας. Και είχε τα ζεύκια του από τις άμορφήτερες γυναίκες, μεγάλες κυράδες, (πιασμένες στα εύγενικά καστέλλια που αυτός και οι δαίμονές του έκύριεσαν και κατάστρεφαν) ως που έρχότου κάθε μινής ή σειρά για να σφαχτή και να φαωθή.

Όμως η είδηση από τις άπανθρωπές αυτές έφτασε στη άκοή του καλού γέρου αυτοκράτορα Μουρακάμη που έλουπήθηκε υπερβολικά κ' έθύμωσε κ' έδγαλε κήρυξη ρωτώντας αν δεν υπάρχει στο βασίλειο κανένας γενναίος που ν' άθελε να παλέψη με το Σχιούτεν Δόζι, και να έλευτερώση τον τόπο από την κατάθλιψη.

Στον καιρόν αυτόν ο καλήτερος πολεμιστής της Ίαπωνίας ήτουν ένας Ιοριμίτσου, άρχηγός της φάρας Μιραμότο και για τις μεγάλες άντερείς του είχε παρόνομα Ράϊκος, που μετόυτο μένει γνωρισμένος στας μεταγενέστερες έποχές. Έτούτος για χρόνια είχε ταξιδέψη στην Ίαπωνία σαν πλά-